

PARLAMENTNÍ
INSTITUT

VYBRANÁ TÉMATA

12/2015

Úprava petičního práva ve vybraných státech Evropské unie a ve Švýcarsku

Autoři

Kateřina KUBÍKOVÁ

Jan NĚMEC

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

Obsah

Úvod.....	2
Belgie	3
Irsko.....	4
Německo.....	5
Nizozemsko.....	6
Polsko	7
Portugalsko.....	7
Slovensko	8
Švýcarsko	9

Úvod

Petiční právo patří k nejstarším politickým právům a v mnoha zemích předcházelo jeho právní zakotvení všeobecnému volebnímu právu. V souvislosti s demokratizací politických systémů rozšířením volebního práva a posílením institucí zastupitelské demokracie často klesal význam petic jako nástroje pro beztrestné vznesení stížnosti vůči konání či nekonání státní moci, v některých případech toto právo dokonce vůbec není zakotveno.

Právo podávat petice navíc neznamena automatické právo na odpověď příslušného orgánu státní moci. Jak ukazuje následující tabulka s ilustrativním přehledem situace ve vybraných členských státech Evropské unie, není to výjimečný případ.

Tabulka 1: Přehled práva na odpověď v úpravě petičního práva ve vybraných členských státech Evropské unie

Právo na odpověď	Členské státy EU
Petiční právo zahrnuje právo na odpověď (10)	Bulharsko, ČR, Německo, Irsko, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Portugalsko, Slovensko, Španělsko
Petiční právo nezahrnuje právo na odpověď (11)	Belgie, Francie, Řecko, Maďarsko, Itálie, Malta, Nizozemsko, Rakousko, Rumunsko, Slovinsko, Spojené království

Zdroj: Evropský parlament – The Right to Petition. Study for the PETI Committee, 2015, str. 46-49. Dostupné z: [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/519223/IPOL_STU\(2015\)519223_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/519223/IPOL_STU(2015)519223_EN.pdf)

Přes toto výše uvedené dnes téměř ve všech členských státech Evropské unie (s výjimkou Dánska,¹ Finska, Švédska a Kypru) nalezneme právně zakotvený mechanismus přijímání a

¹ Dánská ústava nicméně přiznává pravomoc podávat petice členům parlamentu, avšak pouze jim. Tyto petice se předkládají parlamentu a její předkladatel sám určí, kterému výboru má být postoupena. Viz § 25 jednacího řádu dánského parlamentu, anglický překlad dostupný zde:

vyřizování petic občanů parlamentem. V současné době lze navíc v souvislosti s rozvojem informačních a komunikačních technologií zaznamenat snahu o oživení zájmu o petice prostřednictvím inovací ve způsobu jejich podávání, podepisování a projednávání.

Následující text přináší přehled základní legislativní úpravy petičního práva ve vybraných zemích. Zvoleny byly zástupci z obou výše uvedených skupin.

Petice zde chápeme v souladu s českou právní úpravou jako žádosti, návrhy a stížnosti vůči státním orgánům ve věcech veřejného nebo jiného společného zájmu. Takto vymezené petice tedy nezahrnují stížnosti občanů vůči státním orgánům ve věcech individuálního zájmu. V některých z níže přiblížených případů však není rozlišováno mezi podáními ve společném či veřejném zájmu a individuální stížností na postup státních orgánů, přičemž pojem petice je často užíván spíše pro druhý zmíněný případ. V případě, že jsou v daných předpisech stanoveny lhůty, je tato lhůta specificky uvedena; v opačném případě lhůty stanoveny nejsou (příp. jsou stanoveny obecně jako např. „bez zbytečného odkladu“).

Belgie

Petiční právo je v Belgii zakotveno v ústavě, článek 28 stanovuje následující: „*Každý má právo obracet se na veřejné orgány s peticemi, podepsanými jednou nebo více osobami. Právo předkládat petice pod celkovým, společným označením mají pouze konstituované orgány.*“

Článek 57, který je součástí kapitoly věnované federálním komorám, dále stanovuje: „*Předkládat komorám petice osobně je zakázáno. Každá komora má právo postoupit petice jí předložené ministrům. Ministři jsou povinni podat vysvětlení k jejich obsahu kdykoli o to komora požádá.*“²

Jednací řád Sněmovny reprezentantů, první komory federálního parlamentu, upravuje nakládání s peticemi adresovanými parlamentu v čl. 142–144.³ Podle jednacího řádu musí být petice doručeny písemně předsedovi Sněmovny, nesmí být ale předány osobně ani delegací petentů. Každá petice musí být osobně podepsána jejím autorem a musí z ní být čitelné jeho jméno a příjmení a bydliště.

Předseda Sněmovny reprezentantů následně předá petici buď petičnímu výboru, nebo výboru, jenž je kompetentní pro oblast, k níž se petice vztahuje, případně ji doručí tzv. byru Sněmovny (orgán svým složením a funkcí srovnatelný s mandátovým výborem české Poslanecké sněmovny).

Podle povahy petice petiční výbor⁴ bez zbytečného odkladu rozhodne o postoupení petice jednomu z následujících orgánů:

- a) ministři vlády, který má povinnost doručit odpověď na petici petičnímu výboru ve lhůtě šesti týdnů, příp. ve lhůtě ad hoc stanovené petičním výborem; pokud tak neučiní, může si petiční výbor vyžádat přítomnost ministra na jednání výboru

---

<http://www.thedanishparliament.dk/Publications/Standing%20Orders%20of%20the%20Folketing/Chapter%2010.aspx>

² Belgická ústava dostupná zde: http://www.const-court.be/fr/textes_base/constitution_de_la_belgique.pdf (český překlad podle Klokočka, V., Wagnerová, E.: Ústavy států Evropské unie. 1. díl. 2. vydání. Praha: Linde, 2004).

³ Jednací řád Sněmovny reprezentantů (*Règlement de la Chambre des Représentants*) dostupný zde:

https://www.lachambre.be/kvvcr/pdf_sections/publications/reglement/reglementFR.pdf

⁴ Zpracování petic petičním výbor upravuje vnitřní řád petičního výboru (*Règlement d'ordre intérieur de la commission des Pétitions*), dostupný zde:

https://www.lachambre.be/kvvcr/pdf_sections/publications/reglement/P%C3%A9titions%20-%20r%C3%A8glement%20NTC.pdf

- b) Kolegiu federálních ombudsmanů, který má povinnost výboru bez zbytečného odkladu sdělit, jakým způsobem s peticí naloží, případně doručí vysvětlení, proč se danou peticí nebude zabývat
- c) jinému výboru Sněmovny, který petiční výbor informuje o svém dalším postupu.

Petiční výbor může petici rovněž předat byru Sněmovny, který jej informuje o dalším postupu.

Petiční výbor se čtvrtletní pravidelností vypracovává zprávu o přijatých peticích a jejich zpracování, kterou předkládá všem členům Sněmovny. Petiční výbor dále každoročně vypracovává zprávu s přehledem petic za uplynulý rok, kterou může doplnit vlastními doporučeními.

Ve lhůtě jednoho týdne od rozeslání zprávy může kterýkoli člen Sněmovny požadovat vypracování zvláštní zprávy k jednotlivé petici. Tato žádost je postoupena Konferenci předsedů, jež rozhodne a její případnosti. V případě, že Konference tuto žádost zamítne anebo uplyne týdenní lhůta pro podávání takových žádostí, není možnost o dílčí zprávu žádat.

Irsko

Na rozdíl od mnoha evropských zemí není v Irsku obecné petiční právo občanů upraveno ústavou. Jedinou formu petice, kterou platná ústava zmiňuje, je petice členů parlamentů adresovaná prezidentovi republiky ve věci vypsání referenda o návrhu zákona (čl. 27). Ústava v tomto ohledu stanovuje, že:

„(2) Každá taková petice musí být psána a podepsána žadateli, jejich podpisy budou ověřeny zákonem stanoveným způsobem.

(3) Každá taková petice obsahuje zdůvodnění, o které se žádost opírá a předkládá se prezidentovi ne později než čtyři dny po datu, ke kterému se návrh zákona považuje za přijatý oběma komorami Oireachtas.

(4) Po převzetí petice, zasláné mu v souladu s tímto článkem, prezident tuto petici okamžitě posoudí a po konzultaci se Státní radou rozhodne ve věci ne později než deset dnů po datu, ke kterému se má za to, že dotčený návrh zákona byl přijat oběma komorami Oireachtas.“⁵

Přes výše uvedené je přijímání a projednávání ostatních petic občanů zakotveno v jednacích řádech obou komor irského parlamentu.⁶ Petice jsou adresovány parlamentu jako celku, a to ve věci obecného zájmu ve vztahu k legislativním pravomocem parlamentu nebo v záležitosti veřejných politik. V takto vymezeném rámci jsou přípustné všechny petice s výjimkou těch, jež požadují po parlamentu, aby konal způsobem, jež není v jeho pravomoci, dále petic, jež nejsou v souladu s ustanoveními jednacích řádů obou komor, jež obsahují jméno či jména konkrétních osob, jež jsou formulovány urážlivým jazykem anebo jsou ze své povahy pomlouvačné, stejně jako petice, jež se vyjadřují k věci, kterou již parlamentní komora v probíhajícím volebním projednal ad. V případě, že se petice týká místních či regionálních záležitostí, anebo je pro řešení dané věci příslušný jiný státní orgán, zjišťuje příslušný parlamentní výbor, zda byly předtím vyčerpány všechny jiné cesty k řešení problému.

⁵ Irská ústava dostupná zde: <http://www.irishstatutebook.ie/eli/cons/en/html#article20> (český překlad podle Klokočka, V., Wagnerová, E.: Ústavy států Evropské unie. 1. díl. 2. vydání. Praha: Linde, 2004).

⁶ Příslušné části jednacích řádů jsou dostupná zde:

http://petitions.oireachtas.ie/online_petitions.nsf/Standing%20Orders%20%28English%29.pdf

Petici může podat jednotlivec, právnická osoba nebo sdružení osob. Z petice musí být zjevné jméno předkladatele petice, jeho adresa, na níž má být zasílána veškerá komunikace, a jméno a adresa všech dalších osob, které petici podporují.

Všechny doručené petice se postupují společnému výboru (resp. podvýboru) obou komor parlamentu, který nejprve rozhodne o jejich přípustnosti a o svém závěru vyrozumí předkladatele petice. Petice, jež jsou přijaty, jsou pak na základě rozhodnutí výboru v souladu s jejich předmětem postoupeny adekvátnímu státnímu orgánu případně jinému parlamentnímu výboru. Výbor rovněž může příslušné komoře předložit zprávu a petici s žádostí o její plenární projednání. O všech krocích zpracování petice výbor informuje jejího předkladatele.

Výbor může kdykoliv uzavřít proces projednávání petice, o čemž musí vyrozumět jejího předkladatele se zdůvodněním.

V roce 2012 byl v irském parlamentu zaveden systém elektronického podávání petic. Na internetových stránkách Oireachtas se rovněž zveřejňují údaje o doručených peticích, včetně popisu jejich stručného obsahu, aktuálním stavu a historii postupu zpracování.⁷

Německo

Německý Základní zákon (ústava)⁸ garantuje petiční právo ustanovením článku 17: „Každý má právo obracet se sám nebo společně s jinými, písemně s prosbami nebo stížnostmi na příslušné orgány a na sbory reprezentující lid.“

Článek 45c dále stanovuje povinnost Spolkového sněmu zřídit petiční výbor, jemuž přísluší projednání žádostí a stížností adresovaných Spolkovému sněmu podle článku 17 Základního zákona, s tím, že oprávnění výboru k přezkoumání stížností upraví spolkový zákon.

Zákon o pravomoci petičního výboru Spolkového sněmu⁹ ukládá spolkové vládě a spolkovým orgánům povinnost poskytnout petičnímu výboru vyžadované dokumenty a umožnit mu vstup do svých prostor s výjimkou situací, kdy to vyžaduje povinnost uchování tajemství (pak je třeba toto odmítnutí zdůvodnit). Petiční výbor má právo vyslechnout předkladatele petice, svědky i odborníky.

Další úpravu postupu projednávání petic ve Spolkovém sněmu obsahuje jeho jednací řád.¹⁰ Petice formálně přijímá předseda, který je postoupí petičnímu výboru. Petiční výbor si vyžádá stanovisko výborů, jež jsou pro danou věc relevantní. Každý měsíc petiční výbor předkládá Spolkovému sněmu zprávu o projednaných peticích, včetně svých doporučení. Vedle toho petiční výbor Spolkovému sněmu předkládá také výroční zprávu o své činnosti. Plenární rozprava se vede pouze v případě, že si ji vyžádá poslanecký klub čítající alespoň 5 % členů Spolkového sněmu. O výsledku projednávání petice musí být vyrozuměni i její předkladatelé.

Jednací řád petičního výboru dále stanovuje, že pro petice podepsané alespoň 50 tisíci osobami, musí výbor uspořádat veřejné slyšení, kde je dán prostor předkladatelům petice k prezentaci jejich stanoviska. Pro projednávání petic není stanovena žádná časová lhůta.

⁷ Viz

http://petitions.oireachtas.ie/online_petitions.nsf/Published_Petitions_EN?openview&start=1&count=15&type=see+all+petitions&lang=EN&r=0,51944762340734

⁸ Základní zákon dostupný zde: <http://www.gesetze-im-internet.de/bundesrecht/gg/gesamt.pdf> (český překlad podle Klokočka, V., Wagnerová, E.: Ústavy států Evropské unie. 1. díl. 2. vydání. Praha: Linde, 2004).

⁹ Zákon v anglickém překladu dostupný zde:

https://www.bundestag.de/blob/192296/e604c856eec16173a4532631fcf03bc7/rechtsgrundlagen_eng-data.pdf

¹⁰ Příslušné výňatky z jednacího řádu Spolkového sněmu v anglickém překladu dostupné zde:

https://www.bundestag.de/blob/192296/e604c856eec16173a4532631fcf03bc7/rechtsgrundlagen_eng-data.pdf

Nizozemsko

V Nizozemsku je petiční právo zakotveno v ústavě. Článek 5 stanovuje, že: „Každý má právo podávat písemné petice příslušným úřadům.“¹¹

Jednací řád Poslanecké sněmovny upravuje nakládání s peticemi v této komoře nizozemského parlamentu.¹²

Oddíl 20 jednacího řádu upravuje činnost Stálého výboru pro petice a občanské iniciativy, přičemž stanovuje, že stálý výbor má být vždy zřízen a jeho vnitřní chod upraví jednací řád výboru.¹³ Výboru je stanoveno zpracovávat zprávy o všech peticích a občanských iniciativách, jež mu byly doručeny Sněmovnou nebo některým z jeho výborů. Každá zpráva musí rovněž obsahovat jasné závěry nebo doporučení, jak s peticí dále naložit. Výbor rovněž kontroluje, zda doručené petice naplňují kritéria pro přijetí, jež jsou uvedena v oddílu 132a jednacího řádu (viz dále). Výbor má pravomoc na základě petice konzultovat téma s vládou nebo Ombudsmanem, dále může požádat některý z výborů Sněmovny o odborné stanovisko.

V oddílu 36 je výslovně pro tento výbor stanoveno, že jeho rozhodnutí mohou být přijímána pouze tehdy, pokud je přítomna absolutní většina jeho členů či jejich zástupci; u jiných výborů tato podmínka stanovena není.

Kapitola X jednacího řádu (oddíly 131 a 132) upravuje další nakládání s peticemi. Stálý výbor pro petice a občanské iniciativy předloží své závěry a/nebo doporučení Sněmovně, kterýkoliv její člen může navrhnout změny. V případě, že Sněmovna odmítne výborem navržené závěry, aniž by je však nahradila jinými, zpráva výboru je předána zvlášť vytvořenému dočasnému výboru, který vypracuje zprávu s novými doporučeními, jež jsou znovu předložena Sněmovně. Tento postup se opakuje tak dlouho, dokud Sněmovna závěry neschválí (jednací řád stanovuje, že Poslanecká sněmovna má přijmout rozhodnutí ke každé petici či občanské iniciativě, která je postoupena plénu).

V případě, že zpráva výboru, kterou schválila Sněmovna, obsahuje závěry a doporučení, jež se týkají některého z ministrů vlády, a tento ministr písemně oznámí, že nehodlá přijmout žádné opatření vyplývající ze závěrů a doporučení Sněmovny, může Stálý výbor pro petice a občanské iniciativy postoupit tento dopis Sněmovně, jež může věc přikázat jinému z výboru, který o dané věci vypracuje zprávu.

Výše zmiňovaný oddíl 132a obsahuje náležitosti, jež musí petice a občanské iniciativy splňovat, aby byly Poslaneckou sněmovnou přijaty. Tato podání se musí týkat tématu, jenž lze v Poslanecké sněmovně diskutovat se zaměřením na její legislativní funkci (navržení, změna či zrušení zákona nebo jeho části) nebo ve vztahu k vytváření vládní politiky. Nesmí se naopak týkat záležitostí lokální politiky či již prováděné vládní politiky, záležitostí, o nichž Poslanecká sněmovna rozhodovala v posledních dvou letech (s výjimkou situace, kdy nastaly významné nové skutečnosti či jsou dostupné zásadní nové informace), dále pak zdanění a rozpočtu, záležitostí, jež jsou v rozporu s ústavou a „*normami a hodnotami, jež jsou hluboce zakořeněny v nizozemské společnosti*“.

¹¹ Anglický překlad Ústavy Nizozemského království dostupný zde:

<https://www.government.nl/binaries/government/documents/regulations/2012/10/18/the-constitution-of-the-kingdom-of-the-netherlands-2008/the-constitution-of-the-kingdom-of-the-netherlands-2008.pdf> (český překlad podle Klokočka, V., Wagnerová, E.: Ústavy států Evropské unie. 1. díl. 2. vydání. Praha: Linde, 2004).

¹² Anglický překlad jednacího řádu nizozemské Poslanecké sněmovny dostupný zde:

http://www.houseofrepresentatives.nl/sites/default/files/content/141120-rules_of_procedure.pdf

¹³ Jednací řád Stálého výboru pro petice a občanské iniciativy Poslanecké sněmovny nizozemského parlamentu v původním znění dostupný zde:

https://www.eerstekamer.nl/id/vhyxhx216ozd/document_extern/regcievs_versie_080715/f=/regcievs_versie%20080715.pdf

Polsko

Polská ústava v článku 63 stanovuje následující: „Každý má právo ve veřejném nebo vlastním zájmu, jakož i v zájmu jiných osob s jejich souhlasem, předkládat petice, návrhy a stížnosti orgánům veřejné moci a společenským organizacím a institucím, pokud souvisejí s veřejnou správou daného úseku. Postup při přezkoumání petici, návrhů a stížností upravuje zákon.“ Zvláštní zákon však dosud nebyl přijat.

Petice na základě svého jednacího řádu standardně přijímá a projednává druhá komora polského parlamentu, Senát.¹⁴ Oddíl Xa (články 90a až 90g) jednacího řádu upravuje proceduru vyřizování petic. Petice formálně přijímá předseda Senátu, který je okamžitě postupuje stálému výboru pro lidská práva a petice. Předseda výboru následně rozhodne, zda bude petice zařazena na program jednání výboru, nebo zda bude petice postoupena jinému státnímu orgánu v případě, že obsah petice je mimo působnost Senátu. V případě, že je petice postoupena jinému orgánu, vyrozumí o tom předseda výboru předsedu Senátu a s odůvodněním také předkladatele petice. V případě, že o to požádá kterýkoliv člen výboru, může být i petice postoupena předsedou výboru jinému státnímu orgánu zařazena na pořad jednání výboru. Pokud je petice zařazena na program jednání výboru, vyrozumí jeho předseda své protějšky z relevantních senátních výborů o datu tohoto jednání. Výbor pro lidská práva a petice si rovněž může ve věci petice vyžádat stanovisko jiného výboru.

Poté, co výbor petici projedná, zašle své usnesení předsedovi Senátu s legislativním návrhem, nebo pověří některého ze svých členů, aby předložil legislativní návrh při plenárním projednávání záležitosti vztahené k předmětu petice, případně předsedovi Senátu doručí stanovisko ohledně vhodnosti dalšího postupu v souladu s ústavou či jednacím řádem. Výbor rovněž může neučinit nic z výše uvedeného, o takovém postupu musí s vysvětlením informovat předsedu Senátu.

Výbor každoročně předkládá Senátu zprávu o obdržených peticích. V případě, že se některé obdržené petice nestihnou projednat do konce funkčního období Senátu, přenáší se jejich projednání do následujícího období.

Portugalsko

Portugalská ústava garantuje ve svém článku 52 petiční právo následujícím způsobem:

„(1) Všichni občané se mohou obracet na státní orgány, jakož i kterékoli úřady jednotlivě nebo společně za účelem obrany svých práv, ústavy a zákonů nebo obecného zájmu s peticemi, prohlášeními, žalobami nebo stížnostmi, všichni občané mají právo být v přiměřené době informováni o výsledku.“¹⁵

Zvláštní zákon o výkonu petičního práva¹⁶ v článku 8 stanovuje povinnost orgánu, jemuž je petice splňující zákonné náležitosti doručena, petici přijmout, prostudovat a jejímu předkladateli následně sdělit rozhodnutí v předmětné věci. V případě, že petice neobsahuje korektní identifikaci předkladatele a jeho adresy (v případě, že jde o kolektivní petici,

---

¹⁴ Anglický překlad jednacího řádu polského Senátu dostupný zde:

http://www.senat.gov.pl/download/gfx/senat/en/defaultopisy/14/1/1/rules2015_04.pdf

¹⁵ Portugalská ústava dostupná zde:

<http://www.parlamento.pt/Legislacao/Paginas/ConstituicaoRepublicaPortuguesa.aspx> (český překlad podle Klokočka, V., Wagnerová, E.: Ústavy států Evropské unie. 1. díl. 2. vydání. Praha: Linde, 2004).

¹⁶ Zákon dostupný zde:

https://www.parlamento.pt/Legislacao/Documents/Legislacao_Anotada/ExercicioDireitoPeticao_Anotado.pdf

postačuje jednoznačná identifikace alespoň jednoho z petentů), anebo je nesrozumitelná či v ní není specifikován její účel, vyzve příslušný orgán jejího předkladatele, aby tyto nedostatky do 20 dnů od doručení petice napravil. Pokud se tak nestane, petice je archivována.

V případě, že petice vyhovuje základním formálním požadavkům, posoudí daný orgán její přípustnost (petice nesmí obsahovat nezákonné požadavky, nesmí vyzývat k přehodnocení rozhodnutí soudů či rozhodnutí správních orgánů, proti nimž není možnost odvolání ad.) a bez zbytečného odkladu rozhodne o dalším postupu. Pokud se daný orgán nepovažuje za kompetentní v dané věci, postoupí petici kompetentnímu orgánu a o tomto postupu vyrozumí předkladatele petice.

Státní orgány mají povinnost zveřejňovat informace o zpracování doručených petic na svých internetových stránkách.

Zákon obsahuje specifickou úpravu pro petice doručené parlamentu (jednokomorové Shromáždění republiky). Tyto petice se doručují předsedovi a následně jsou posuzovány příslušným výborem v závislosti na předmětné věci. Příslušný výbor musí k petici zaujmout stanovisko do 60 dnů od jejího obdržení. Písemné stanovisko výboru obsahující doporučení dalšího postupu je následně předáno předsedovi Shromáždění. Petice, jež podepsalo více než 4 000 občanů, musí být projednány na plenárním zasedání.

Slovensko

Petiční právo je na Slovensku garantováno ústavou.¹⁷ Článek 27 stanovuje následující:

„(1) Petičné právo sa zaručuje. Každý má právo sám alebo s inými obracať sa vo veciach verejného alebo iného spoločného záujmu na štátne orgány a orgány územnej samosprávy so žiadosťami, návrhmi a sťažnosťami.

(2) Petíciou nemožno vyzývať na porušovanie základných práv a slobôd.

(3) Petíciou nemožno zasahovať do nezávislosti súdu.“

Vedle ústavní garance petičního práva upravuje jeho výkon zvláštní zákon (Zákon o petičnom práve)¹⁸, který rovněž stanovuje lhůty pro státní orgány při zpracování petic.

Jednací řád Národní rady Slovenské republiky¹⁹ pak obsahuje specifická ustanovení týkající se projednávání petic v parlamentu:

„§ 133

(1) Petície doručené národnej rade, jej výborom, predsedovi a podpredsedom národnej rady sa odovzdávajú kancelárii, ktorá vedie ich evidenciu. Predseda národnej rady postúpi petíciu gestorskému výboru, ktorý ju prerokuje a zaujme k nej stanovisko. Ak petícia patrí do pôsobnosti viacerých výborov, príslušný výbor pôsobí na koordináciu jej vybavenia.

(2) Ak petícia nepatrí do pôsobnosti národnej rady, kancelária ju postúpi na vybavenie príslušnému ministerstvu alebo inému ústrednému orgánu štátnej správy.

(3) Petíciu, ktorú podpísalo aspoň 100 000 občanov, prerokuje národná rada.

§ 134

---

¹⁷ Ústava Slovenské republiky dostupná zde: http://www.nrsr.sk/web/Static/sk-SK/NRSR/Doc/zd_ustava_20150115.pdf

¹⁸ Zákon dostupný zde: <http://www.zakonypreludi.sk/zz/1990-85>

¹⁹ Jednací řád NR SR dostupný zde: http://www.nrsr.sk/web/Static/sk-SK/NRSR/Doc/zd_rokovaci-poriadok.pdf

(1) *Výbory podávajú aspoň raz za kalendárny rok národnej rade správu o petíciách doručených podľa § 133 ods. 1.*

(2) *Do petícií a ich evidencie môže každý poslanec kedykoľvek nazrieť.“*

Vedle těchto dvou norem výkon petičního práva upravuje zvláštní zákon (Zákon o petičnom práve)²⁰, který rovněž stanovuje lhůty pro státní orgány při zpracování petic. Paragraf 5, odst. 3 stanovuje následující: „*Orgán verejnej moci, ktorému bola petícia doručená, je povinný petíciu prijať. Ak z obsahu petície vyplýva, že nie je príslušný vybaviť ju, petíciu do desiatich pracovných dní odo dňa jej doručenia postúpi príslušnému orgánu verejnej moci a oznámi to zástupcovi. Ak nie je príslušný na vybavenie jej časti, kópiu petície s uvedením príslušnej časti do desiatich pracovných dní postúpi príslušnému orgánu verejnej moci a oznámi to zástupcovi. Pri postúpení petície podanej elektronicky postupuje orgán verejnej moci podľa osobitného predpisu.“*

V případě, že petice nesplňuje formální kritéria stanovená zákonem, má příslušný orgán povinnost nejprve její předkladatele do deseti dnů od doručení vyzvat, aby tyto nedostatky do 30 dnů od doručení takové výzvy odstranili. Orgán veřejné moci, jenž petici obdržel, má povinnost prošetřit skutečnosti uvedené v petici a do 30 dnů od jejího doručení vyrozumět o svých zjištěních předkladatele petice. Ve zvlášť složitých případech je možné tuto lhůtu rozšířit na 60 dní po předchozím vyrozumění předkladatele petice.

Švýcarsko

Petiční právo je ve Švýcarsku garantováno ústavou v čl. 33,²¹ jež právo podávat petice vůči státním orgánům přiznává komukoliv (bez ohledu na věk či občanství) a zároveň stanovuje povinnost těchto orgánů potvrdit přijetí petice. Žádná centrální právní norma nestanovuje povinnost státních orgánů peticemi se zabývat, v praxi je však většina petic projednána, resp. zpracována. Stejně tak neexistují formální požadavky na podobu petic, počet podpisů atp.

Sběru podpisů se vedle běžných petic využívá také při podávání legislativní iniciativy či požadavku vypsání referenda, tyto procedury už jsou na rozdíl od petic formalizovány.²²

---

²⁰ Zákon dostupný zde: <http://www.zakonypreludi.sk/zz/1990-85>

²¹ Anglický překlad švýcarské ústavy dostupný zde: <http://www.legislationline.org/documents/id/8861>

²² Více viz <https://www.admin.ch/gov/en/start/federal-council/political-system-of-switzerland/yoursay-political.html>